

עפ"ת 1051/07/15 - אמנון חי משה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 1051-07-15 משה נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 60200584260

בפני כבוד השופט הבכיר צבי סגל
המערער אמנון חי משה ע"י ב"כ עוה"ד יצחק אסקין
נגד
המשיבה מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד לילך אברון מפרקליטות מחוז
ירושלים (פלילי)

פסק דין

1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופטת ש' לארי-בבלי) בתתע"א 2373-02-15, מיום 18.5.15, בגדרו הורשע המערער בביצוע עבירה של **עקיפה תוך חציית קו הפרדה רצוף** בניגוד לסעיף 47ה(5) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961, ונגזרו עליו העונשים הבאים:

- א. תשלום קנס בסך 1,500 ₪.
- ב. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים.
- ג. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

העובדות הצריכות לעניין

2. כנגד המערער הוגש כתב אישום המייחס לו עקיפת רכב תוך חציית קו הפרדה רצוף ביום 28.1.15 בשעה 20:02 בכביש 44.
3. ביום 18.5.15, הורשע המערער במיוחס לו בכתב האישום, לאחר שמיעת ראיות. במסגרת ראיות התביעה, העידו שני שוטרים שנסעו ברכב סמוי מאחורי האופנוע בו נהג המערער והבחינו בו עוקף אותם וכן רכב נוסף תוך שהוא חוצה קו הפרדה רצוף שאין מימינו קו בלתי רציף. במסגרת ראיות ההגנה, העיד המערער להגנתו

והעלה שלל טענות, ביניהן הטענה כי היה עומס תנועה בכביש; כי הרכב בו נסעו השוטרים הוא שנצמד אליו וסיכן את חייו; וכי הוא עקף דרך השוליים אך מעולם לא חצה קו הפרדה רצוף.

4. בית המשפט קמא קבע בהכרעת דינו, כי גרסתו של המערער, כפי שזו עלתה מעדותו, איננה יכולה לעמוד במבחן המציאות ועל כן מצא להעדיף את גרסת השוטרים על פני גרסתו של המערער, ולהרשיעו.

5. עוד באותו היום נגזר דינו של המערער והושתו עליו העונשים המפורטים לעיל, זאת בהתחשב בעברו התעבורתי המכביד.

6. להשלמת התמונה יצוין, כי המערער לא היה מיוצג עת התקיימו ההליכים בבית המשפט קמא.

טענות הצדדים בערעור

7. ב"כ המערער העלה טענות מן הגורן ומן היקב, במסגרתן ביקש, בין היתר, לערער על גרסת השוטרים תוך הפנייה לחומר חקירה שלא הוגש כראיה בפני בית המשפט קמא. אציין כבר עתה כי דין טענות המערער להידחות מכל וכל, למעט טענה אחת, בה מצאתי ממש.

8. לטענת ב"כ המערער, פרוטוקול הדיון בבית משפט קמא מיום 23.2.15 מעלה, כי לא התבצעה הקראה של כתב האישום; לא מצוין בפרוטוקול כי בית המשפט אכן הקריא בפני המערער את עובדות כתב האישום ואת סעיף העבירה בה הוא מואשם. כמו כן, לא נראה שניתנה תשובה מסודרת לאישום על ידי המערער. לשיטת ב"כ המערער, מדובר בכשל של בית המשפט, במיוחד נוכח העובדה כי המערער לא היה מיוצג, בגינו יש לבטל את הכרעת הדין ולהחזיר את הדיון לבית המשפט קמא מאחר שהמערער לא קיבל את יומו בבית המשפט.

9. ב"כ המשיבה הסכימה בהגינותה, כי לא התבצעה הקראה פורמאלית של כתב האישום אשר נרשמה כנדרש בפרוטוקול הדיון, אך טענה כי ניתן להסיק מן הכתוב כי כתב האישום הוקרא למערער לאור דבריו שנרשמו בפרוטוקול לפיהם **"בית המשפט דיבר על חומרת העבירה..."** (פרוטוקול הדיון מיום 23.2.15, ש' 10). לטענת ב"כ המשיבה, ניתן ללמוד מהפרוטוקול שהיה סיג ושיח מול בית המשפט קמא וכי המערער ידע על מה הוא עומד לדין ואף נתן מענה לכתב האישום. הלכך, טענה ב"כ המשיבה, כי מבחינה פרוצדוראלית בוצעה הקראה, אם כי זו לא נרשמה כמקובל וכנדרש, וביקשה לדחות את הערעור.

דין והכרעה

10. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור; לאחר שבחנתי את פרוטוקול הדיון מיום 23.2.15 שהתקיים בפני בית

המשפט קמא; לאחר שהאזנתי לטענות הצדדים בדיון שהתקיים בפניי, הגעתי לכלל מסקנה, כי דין הערעור להתקבל, במובן זה שהדין יוחזר לבית המשפט קמא, אשר יבצע הקראה של כתב האישום וינהל את ההליך מחדש. להלן יפורטו נימוקיי.

11. סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, קובע:

"בתחילת המשפט יקרא בית המשפט את כתב האישום באזני הנאשם, ויסביר לו, אם ראה צורך בכך, את תכנו, אולם רשאי בית המשפט לא לעשות כן לגבי נאשם המיוצג על ידי סניגור, אם הודיע הסניגור לבית המשפט, כי קרא את כתב האישום באזני הנאשם והסביר לו את תכנו, ואם אישר הנאשם את ההודעה; דברי הנאשם וסנגורו יירשמו בפרוטוקול".

12. סעיף זה בא להגן על חירותו הבסיסית של הנאשם והוא נועד להבטיח כי כתב האישום הובא לידיעת הנאשם וכי האחרון הבין את תוכנו. הכלל הוא, שהליכי המשפט נפתחים בקריאת כתב האישום והסברת תוכנו, או בהצהרה ואישור שהדבר כבר נעשה על ידי הסנגור. ההצהרה והאישור חייבים לבוא לכלל ביטוי מפורש בפרוטוקול (יעקב קדמי **על סדר הדין בפלילים**, חלק שני, הליכים שלאחר כתב האישום, חלק א', עמ' 1141 (מהדורה מעודכנת, 2009)).

13. סבורני כי במקרה שבפניי נפל פגם חמור בניהול ההליך. עיון בפרוטוקול הדיון שהתקיים בפני בית המשפט קמא מיום 23.2.15 מלמד, כי לא התבצעה הקראה של כתב האישום בפני המערער. פרוטוקול הדיון כולל שלוש שורות, בהן נרשמו מילותיו של המערער בלבד.

14. נכונים הם הדברים:

"כי הפרשנות הראויה למושג "תחילת משפט" הינה פרשנות תכליתית-מהותית, ולא טכנית-דוקנית. הסעיף נועד להבטיח, כי הנאשם יבין את תוכן ההליך המתנהל נגדו, כך שהבנה זו תהווה ערובה לזכותו להתגונן וליכולתו להיערך כראוי למשפטו (ראו: בש"פ 196/97 מרטינז נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 591 (1997) (להלן: עניין מרטינז); בש"פ 1948/03 שילון נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 869 (2003) (להלן: עניין שילון); וכן ראו לאחרונה: בש"פ 9130/07 נאסר נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 1.11.2007)). לפיכך, במקום שבו לא בוצעה הקראה פורמלית, יש לבחון, האם הובטחה תכלית זו באמצעים אחרים."

(בש"פ 9997/07 אוטר תומר גיאורגדזה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.12.2007)).

ואולם, אין בידי לקבל את טענת ב"כ המשיבה, לפיה ניתן להסיק מפרוטוקול הדיון כי ההקראה בוצעה, אך זו לא נרשמה.

משהקראת כתב האישום לנאשם, אשר בוצעה על ידי הסניגור והנאשם אישר זאת לבית המשפט, חייבים לבוא לידי ביטוי מפורש בפרוטוקול הדיון (ראו סעיף 12 לעיל), הרי מקל וחומר שהקראה שהתבצעה על ידי בית המשפט צריכה להיכתב במפורש בפרוטוקול הדיון.

לא זו אף זו, איני סבור כי ניתן לקבוע שתכלית סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי, קרי - הבטחת זכותו של הנאשם להתגונן ולהיערך למשפטו כראוי, התקיימה במקרה דנא על אף שההקראה הפורמאלית לא בוצעה. לדידי, משהמערער לא היה מיוצג עת התקיימו ההליכים בפני בית המשפט קמא, קיימת חשיבות יתרה לשמירה על זכויותיו וקיומה של ההקראה באופן מפורש כלשון החוק.

סוף דבר

15. מהמקובץ לעיל עולה, כי דין הערעור להתקבל במובן זה שפסק הדין יבוטל, הדיון יוחזר לבית המשפט קמא, אשר יבצע הקראה כנדרש של כתב האישום וינהל את ההליך מראשיתו; וכך אני קובע.

העתק פסק הדין יישלח לצדדים, כבקשתם.

ניתן היום, ג' תשרי תשע"ו, 16 ספטמבר 2015, בהעדר הצדדים.